

Public Consultation on the Review of the EU Satellite and Cable Directive

I. General information on respondents

I'm responding as:

Commissie Auteursrecht

What is your nationality?

Nederland

What is your name?

dr. S.J. van Gompel (secretaris)

What is your e-mail address?

S.J.vanGompel@uva.nl

Is your organisation registered in the Transparency Register of the European Commission and the European Parliament?

Nee

Please choose the reply that applies to your organisation and sector.

Onafhankelijk adviescollege van de Minister van Veiligheid en Justitie in Nederland

My institution/organisation/business operates in:

Nederland

Please enter the name of your institution/organisation/business.

Commissie Auteursrecht

De Commissie Auteursrecht is een bij wet ingesteld adviescollege die de Minister van Veiligheid en Justitie in Nederland adviseert over auteursrechtenaangelegenheden. De Commissie Auteursrecht is als volgt samengesteld: prof. mr. M. de Cock Buning (voorzitter), mr. dr. P.H. Blok, mr. B.J. Drijber, prof. mr. M.M.M. van Eechoud, prof. mr. A.A. Quaadvlieg, prof. mr. M.R.F. Senftleben, mr. T.H. Tanja-van den Broek en prof. mr. D.J.G. Visser. De secretarissen van de Commissie Auteursrecht zijn dr. S.J. van Gompel (verslaglegging) en mr. C.B. van der Net.

De Commissie Auteursrecht heeft beraadslaagd over de consultatie in haar vergadering op 27 oktober 2015. Namens het Ministerie van Veiligheid en Justitie waren mr. C.B. van der Net

en mr. A.G.I. Terhorst bij die vergadering aanwezig. Prof. mr. A.A. Quaedvlieg en prof. mr. M.R.F. Senftleben waren niet in de gelegenheid om aan de beraadslaging deel te nemen, noch om hun zienswijzen over consultatie-onderwerpen naar voren te brengen.

Please enter your address, telephone and email.

dr. S.J. van Gompel, t.a.v. Commissie Auteursrecht, Instituut voor Informatierecht, Korte Spinhuissteeg 3, 1012 CG Amsterdam, The Netherlands; tel. +31205253643; email: S.J.vanGompel@uva.nl

What is the primary place of establishment of the entity you represent?

De Commissie Auteursrecht is een adviescollege zonder formele vestigingsplaats. Er wordt doorgaans in Amsterdam en Den Haag vergaderd.

III. Assessment of the need for the extension of the Directive

De Commissie merkt op dat de consultatie gaat over de mogelijkheid van uitbreiding van het “land van oorsprong”-beginsel met bijbehorende injectieleer en van het systeem van verplicht collectief beheer, zoals dat in de SatCab richtlijn is geregeld voor satellietuitzending resp. de kabeldoorgifrechten. De vragen die nu concreet voorliggen zijn (1) of het wenselijk is om het “land van oorsprong”-beginsel met bijbehorende injectieleer uit te breiden naar nieuwe media, zodat het mogelijk wordt om alle rechten in één EU land te regelen; en (2) of het wenselijk is om bepaalde online exploitatievormen verplicht collectief te maken conform de kabeldoorgifrechten. Dit zijn twee lastige en principiële vragen.

De Commissie kan zich in beginsel goed vinden in het streven van de Europese wetgever om de regelgeving zo aan te passen dat alle rechten in één EU lidstaat kunnen worden geregeld. In de praktijk kan *rights clearance* namelijk complex zijn. Het voorbeeld wordt aangehaald van het regelen van rechten voor het gebruik van audiovisueel materiaal. Maar ook voor het afspelen van muziek op websites, zoals op heineken.com, moeten nog steeds licenties worden gesloten met alle platenmaatschappijen en met alle relevante collectieve beheersorganisaties (hierna: cbo's) in alle landen ter wereld. Dit is praktisch niet te doen. Hetzelfde geldt voor de uitrol van online diensten, zoals iTunes, Netflix en Spotify, en waarschijnlijk in nog sterkere mate voor kleinere online aanbieders die niet de financiële middelen hebben om de essentiële juridische kennis in te kopen. Het is daarom goed dat er naar middelen wordt gezocht om alle rechten voor online exploitatie in één EU lidstaat in één keer te kunnen regelen.

De vraag is evenwel of dit moet worden vormgegeven door een uitbreiding van het “land van oorsprong”-beginsel met bijbehorende injectieleer al dan niet in combinatie met een systeem van verplicht collectief beheer conform de kabeldoorgifrechten. De Commissie stelt voorop dat kabel en satelliet relatief verouderde verspreidingstechnieken zijn en dat voorzichtigheid

moet worden betracht bij het toepassen van techniek-specifieke modellen, zoals die in de SatCab richtlijn zijn neergelegd, op nieuwe technologieën als het internet. Dit is met name het geval wanneer de technieken ver uit elkaar liggen (internet heeft feitelijk niets te maken met satelliet) en de uitgangspunten (zoals de injectieleer) in de praktijk niet goed lijken te werken.

1. The extension of the principle of country of origin

De Commissie vraagt zich allereerst af waar de roep om de injectieleer op het internet toe te passen vandaan komt en of er reden is om deze leer toe te passen op nieuwe media en het auteursrecht in de online omgeving. Het lijkt essentieel om eerst goed uit te zoeken wat het belang is van de injectieleer en of deze leer in de praktijk wel wordt toegepast. De Commissie is daar kritisch over. In de praktijk is er bij satellietuitzending slechts in zeer beperkte mate gebruik gemaakt van het “land van oorsprong”-beginsel met bijbehorende injectieleer. Dit heeft te maken met taalverschillen en de vraag naar verschillende taalversies in de lidstaten. Daardoor was er maar beperkt belangstelling voor satellietuitzending in het buitenland. Er is wel sporadisch gebruik gemaakt van de injectieleer, maar dat leidde vaak tot problemen met afrekenen. De vraag kwam op tegen welk tarief moest worden afgerekend: dat van het land van opstralen of van de footprint? In de praktijk werden geschillen over het toepasselijk tarief vaak in de minne geschikt. De betrokken cbo's lijken er niet over te willen procederen om te voorkomen dat er rechtspraak komt en er een overgangsregeling moet worden getroffen. Dit lijkt te illustreren dat de injectieleer in de praktijk niet naar behoren werkt.

De Commissie merkt op dat territorialiteit de essentie is van het probleem dat de Europese wetgever wil aanpakken met een uitbreiding van de injectieleer naar online diensten. Ook wil de Europese wetgever de ergernissen van het gebruik van encryptietechnieken, zoals geoblocking, uit de weg ruimen. De Commissie meent evenwel dat er niet alleen maar negatieve aspecten kleven aan territorialiteit. Door het territoriaal opsplitsen van rechten kan er door rechthebbenden wellicht meer worden verdiend. Bij het zoeken naar een oplossing moeten alle belangen dus goed met elkaar in evenwicht moeten worden gebracht. Dit betreft niet alleen de belangen van rechthebbenden om voldoende geld te kunnen verdienen aan de exploitatie van hun werken, maar ook het belang van het goed functioneren van de interne markt, het belang van het in stand houden van een voldoende draagvlak voor het auteursrecht, en het belang van consumenten in een afdoende aanbod van auteursrechtelijk beschermde content. Er moet daarbij rekening worden gehouden met zowel de grotere rechthebbenden als de kleinere makers, wier belangen bij het exploiteren van content anders kunnen liggen.

Daarnaast is het vinden van een goede oplossing ook belangrijk in de strijd tegen de piraterij. Er is waarschijnlijk een directe relatie tussen het creëren van voldoende legaal aanbod en het tegengaan van piraterij: consumenten lijken de onvrede die zij thans ervaren met betrekking tot het aanbod van legale content te beschouwen als een rechtvaardiging voor het downloaden uit illegale bron.

Tot slot benadrukt de Commissie dat er duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen de rechten die collectief worden uitgeoefend en de rechten die door producenten en uitgevers worden uitgeoefend. Bij de collectieve rechten speelt het probleem dat deze territoriaal zijn opgesplitst, maar bij de rechten die producenten en uitgevers uitoefenen speelt dit probleem niet: zij kunnen immers direct licenties verlenen voor meerdere (of zelf alle) landen.

15. Please explain what would be the impact of extending the “country of origin” principle, as applied to satellite broadcasting under the Directive, to the rights of authors and neighbouring right holders relevant for:

15.1. TV and radio transmissions by other means than satellite (e.g. by IPTV, webcasting).

15.2. Online services ancillary to initial broadcasts (e.g. simulcasting, catch-up TV).

15.3. Any online services provided by broadcasters (e.g. video on demand services).

15.4. Any online content services provided by any service provider, including broadcasters.

De Commissie bespreekt allereerst wat de verschillen zijn tussen de situaties genoemd onder 15.1 tot 15.4. Het lijkt erop dat elke situatie een stap verder verwijderd is van de traditionele satellietuitzending door omroepen. De situaties onder 15.1 tot en met 15.3 betreffen online diensten van omroepen, waarbij de situatie onder 15.1 nog het meest tegen de traditionele satellietuitzending door omroepen aanligt en de situatie onder 15.3 volledig *on demand* is. De situatie onder 15.3 is daarmee economisch gezien ook een meer zelfstandige handeling: het *on demand* aanbod leidt tot een oneindig aantal economische exploitiemomenten, terwijl bij de situatie onder 15.1 slechts sprake is van één economisch exploitiemoment. Door de link met omroepen lijken de drie genoemde situaties te zijn beperkt tot de exploitatie van audio en audiovisuele media; zij strekken zich dus niet uit tot andere soorten content.

De situatie onder 15.4 heeft betrekking op ieder online aanbod van alle soorten content door alle online dienstverleners, inclusief omroepen. Dit is dus de meest radicale variant, die het hele auteursrecht in de online omgeving raakt. Dit roept de vraag op waarom omroepen een speciale behandeling zouden verdienen. Is er een aparte rechtvaardiging aan te voeren voor het geven van een geprivilegieerde positie aan omroepen en, zo niet, waarom zou de regeling dan niet ook voor andere partijen kunnen gelden? Traditioneel lijken omroepen in Europa een speciale behandeling te hebben gekregen vanwege hun specifieke rol in de nationale cultuur, traditie en taalgebied. Maar is dit onderscheid thans nog te handhaven? Het probleem van de taalverschillen tussen de lidstaten speelt natuurlijk ook bij internetuitzendingen, maar in veel mindere mate aangezien er voor ieder land ondertitels in de betrokken taal kunnen worden meegeleverd. Daarnaast is er ook geen duidelijke definitie van omroep, dus onderscheid is lastig te maken. Tegelijkertijd wordt de uitoefening van de regeling voor rechthebbenden een stuk prangender naarmate de begunstigden van de regeling breder worden getrokken.

De Commissie wil de vraag naar de impact op situaties 15.1 tot en met 15.3 dus in ieder geval gezamenlijk beantwoorden. Ook de impact op situaties 15.4 is identiek voor zover daar wordt

bedoeld “iedere partij die geen omroep is, maar wel vergelijkbare diensten aanbiedt”. Dit zou rechtvaardigen dat deze partij op dezelfde voet wordt behandeld als de omroep. De vragen 15.1 tot en met 15.4 worden door de Commissie daarom gezamenlijk beantwoord.

De Commissie vindt het lastig in te schatten wat de impact zal zijn van een uitbreiding van het “land van oorsprong”-beginsel met bijbehorende injectieleer op de rechten van auteurs en houders van naburige rechten. Veronderstellende dat de injectieleer voor online diensten wel goed zal werken, dan zou de klassieke impact van zo’n uitbreiding een prijzenslag kunnen betekenen, met een *race-to-the-bottom* voor wat betreft de licentievergoeding als mogelijk gevolg. Cbo’s zullen waarschijnlijk met elkaar gaan concurreren en dat zal de hoogte van de licentievergoeding drukken. Uiteindelijk is de vraag welke cbo licenties zal aanbieden tegen het goedkoopste tarief. Op de korte termijn lijkt dat ongunstig te zijn voor rechthebbenden. Nu kunnen ze nog voor ieder land een aparte vergoeding bedingen, maar dat kan veranderen onder de injectieregeling. Op de lange termijn is de impact onzeker, maar niet per definitie ongunstig. Als de vergoedingenstroom goed op gang gaat komen, dan kan dat zeker gunstige effecten hebben voor rechthebbenden. Dit gaat uiteraard alleen op als de injectieleer in de praktijk wordt toegepast, wat gezien de ervaringen met de satellietuitzending niet gegeven is.

De Commissie vraagt zich ook af of het “land van oorsprong”-beginsel en de bijbehorende injectieleer niet tot IPR complicaties gaat leiden en ongewenst strategisch gedrag van partijen in de hand zal werken. De Brussel I verordening en de Rome II verordening gaan uit van territorialiteit. Wat als er Nederlandse content bestemd voor de Nederlandse markt vanuit een andere lidstaat wordt geüpload? Is dan enkel het (auteurs)recht van die lidstaat van toepassing, omdat de enige relevante handeling wordt gepleegd in het land van injectie? Dat zou kwaadwillende gebruikers in de kaart kunnen spelen. Op grond van de Brussel I Verordening zou in principe in elk EU land een inbreukactie kunnen worden gestart (art. 7(2)), maar onduidelijk is de impact van een “land van oorsprong”-beginsel op het toepasselijk recht. Voor rechtsonzekerheid en onbedoelde effecten als gevolg van niet op elkaar afgestemde IPR-regels en een “land van oorsprong”-benadering moet worden gewaakt.

16. Would such an extension of the “country of origin” principle result in more cross border accessibility of online services for consumers?

16.1. If not, what other measures would be necessary to achieve this?

De Commissie merkt op dat het onzeker is of een uitbreiding van het “land van oorsprong”-beginsel zou leiden tot meer grensoverschrijdende toegankelijkheid van online diensten. In beginsel kan de wetgever rechthebbenden niet dwingen om pan-Europees te licentiëren. Zij behouden immers hun auteursrechtelijke verbodsrechten. Daarnaast blijft de mogelijkheid bestaan om technische beschermingsmaatregelen in te zetten. Om grensoverschrijdende toegankelijkheid te faciliteren zullen dus dwingendrechtelijke en mededingingsrechtelijke bepalingen moeten worden geïntroduceerd die territoriale beperkingen terugdringen. Ook moet de inzet van technische beschermingsmaatregelen juridisch worden ingeperkt.

Maar zelfs als er een markt komt voor Europees-wijde licenties, dan nog is de vraag of dit zal leiden tot meer grensoverschrijdende toegankelijkheid van online diensten. Indien aanbieders worden gedwongen te kiezen voor een licentie voor heel Europa of helemaal geen licentie, dan zou dat wellicht ook kunnen leiden tot minder online aanbod. De licentievergoeding of transactiekosten voor een Europese licentie zouden voor kleine online aanbieders wel eens te hoog kunnen zijn, waardoor zij afzien van de uitrol van hun business model.

17. What would be the impact of extending the “country of origin” principle on the collective management of rights of authors and neighbouring right holders (including any practical arrangements in place or under preparation to facilitate multi territorial licensing of online rights)?

De Commissie meent dat een dergelijk *central licensing* systeem er toe zou kunnen leiden dat grotere cbo's groter en kleinere cbo's kleiner worden. In de praktijk zien we nu al dat cbo's voor muziekuitvoeringsrechten strategische samenwerkingsverbanden aangaan met grote muziekuitgeverijen om een sterkere positie te krijgen in de markt. Dit kan invloed hebben op lokale cultuursubsidies. In de meeste landen wordt een belangrijk deel van de door cbo's geïncasseerde vergoedingen voor subsidiedoeleinden aangewend. Ieder land zal daarom de eigen nationale cbo's willen behouden. Indien er door invoering van een *central licensing* systeem machtsblokken ontstaan zou dat kunnen betekenen dat nationale cbo's het een stuk rustiger zullen krijgen en daardoor minder gelden zullen binnen halen. Dit zet de huidige rol van cbo's bij het subsidiëren van cultuur onder druk. Dit kan ook een weerslag hebben op de kleinere makers, die voor een deel afhankelijk zijn van de subsidies en/of de sociale fondsen van de nationale cbo's. Uiteindelijk zal de impact van een *central licensing* systeem ook afhangen van de repartitie van door cbo's geïncasseerde vergoedingen naar het buitenland. Dit moet goed geregeld worden. De Commissie wijst er ten slotte ook op dat een *central licensing* systeem impact kan hebben op de catalogi van het door cbo's beheerde repertoire.

18. How would the “country of origin” be determined in case of an online transmission? Please explain.

De Commissie vindt het belangrijk dat er een duidelijk aanknopingspunt wordt geformuleerd voor een mogelijke injectieregel, maar erkent dat dit geen eenvoudige opdracht is. Zo is het niet zinvol om aan te haken bij een technisch of een economisch criterium. Ook de plaats van statutaire vestiging van het hoofdkantoor is geen goed aanknopingspunt, want dit criterium is arbitrair en gevoelig voor manipulatie. De Commissie onderstreept evenwel dat het vinden van een aanknopingspunt dat eenduidig de plek bepaalt waar de rechten in één keer geregeld kunnen worden een randvoorwaarde is voor het introduceren van een geharmoniseerde injectieregel voor online doorgifte. Daar moet door de Europese wetgever dus nog grondig over worden nagedacht.

19. *Would the extension of the "country of origin" principle affect the current level of copyright protection in the EU?*

19.1. *If so, would the level of EU copyright harmonisation need to be increased and if so in which areas?*

De Commissie constateert dat een uitbreiding van het “land van oorsprong”-beginsel met bijbehorende injectieleer op zichzelf geen effect zal hebben op de omvang van de exclusieve rechten, want materieel is het auteursrecht voor een belangrijk deel geharmoniseerd. Er zijn evenwel kleine nuances waar de rechten tussen de lidstaten uiteenlopen. Zo is in de *C-More* uitspraak bepaald dat het ‘live’ via het internet doorgeven van sportwedstrijden niet onder het geharmoniseerde recht van mededeling aan het publiek valt, maar dat het lidstaten vrij staat om dit gebruik binnen de eigen nationale wetgeving wel onder de reikwijdte van bescherming te brengen. Een land als Zweden heeft dit bijvoorbeeld gedaan, maar Nederland kent een dergelijke vorm van bescherming nog niet. Ook op het gebied van beperkingen zijn duidelijk nationale verschillen aan te wijzen. Dit zou een rol kunnen spelen wanneer er speciale online diensten worden ontwikkeld voor ziekenhuizen, gevangenen of gehandicapten: dergelijke online diensten zouden in de ene lidstaat wel en in de andere lidstaat niet onder een beperking kunnen vallen. Dit kan er toe leiden dat aanbieders er dus voor kiezen om auteursrechtelijk beschermde content te uploaden in de lidstaat waar de meeste ruimte is.

De Commissie vindt daarentegen dat het niet eenduidig is te beantwoorden of een uitbreiding van het “land van oorsprong”-beginsel met bijbehorende injectieleer invloed zal hebben op de hoogte van de vergoedingen. Het economisch effect (bijvoorbeeld of de uitbreiding inderdaad zal leiden tot een *race-to-the-bottom*) is lastig in te schatten. De Commissie is van mening dat hiernaar verdere studie moet worden gedaan.

2. *The extension of the system of management of cable retransmission rights*

De Commissie stelt allereerst vast dat onder het systeem van de uitoefening van rechten voor kabeldoorgifte onder de SatCab-richtlijn een duidelijk onderscheid moeten worden gemaakt tussen de initiële omroepuitzending en de kabeldoorgifte. Bij de initiële omroepuitzending is het auteursrechtelijk verbodsrecht van toepassing. De gelijktijdige doorgifte via de kabel valt onder het verplicht collectief beheer. Hoewel daarvoor nog steeds toestemming nodig is van de betrokken cbo's, kunnen individuele rechthebbenden geen beroep meer doen op het auteursrechtelijk verbodsrecht. De ratio van deze regeling van verplicht collectief beheer was dat het indertijd volkomen onduidelijk was wie de rechten voor kabeldoorgifte bezat. De SatCab-richtlijn bracht uitkomst: de kabeldoorgifrechten konden daarna alleen collectief worden uitgeoefend. De vraag die nu voorligt is of het systeem van verplicht collectief beheer moet worden uitgebreid naar bepaalde (analoge) handelingen in de online omgeving.

24. What would be the impact of extending the copyright clearance system applicable for cable retransmission (mandatory collective licensing regime) to:

24.1. the simultaneous retransmission [understood as the simultaneous transmission of the broadcast by a different entity than the broadcaster] of TV and radio programmes on platforms other than cable (e.g. satellite, IPTV, internet)?

24.2. the simultaneous transmission [understood as the simultaneous transmission of the broadcast by the broadcaster itself] of TV and radio programmes on platforms other than cable (e.g. satellite, IPTV, internet)?

De Commissie meent dat de impact van een uitbreiding van de kabeldoorgiferegeling naar de online omgeving afhankelijk is van het precieze gebruik dat onder het verplicht collectief beheer wordt gebracht en of de uitbreiding van de regeling tegelijkertijd met het “land van oorsprong”-beginsel en de injectieleer (zie vragen 15-19) wordt ingevoerd. In eerste instantie lijkt een uitbreiding van de kabeldoorgiferegeling naar de online omgeving een hoge impact te hebben. Voorkomen moet worden dat het systeem van verplicht collectief beheer een soort dwanglicentie wordt. Zolang rechthebbenden op grond van hun verbodsrechten de initiële omroepuitzending nog kunnen tegenhouden hoeft een uitbreiding van het systeem echter geen ongunstig effect te hebben. De initiële rechtenverlening zal dan mogelijk wel op een andere manier door de rechthebbenden worden uitgeoefend. Met name de grotere rechthebbenden kunnen daarvan profiteren, maar of dit ook gunstige effecten heeft voor kleinere makers valt te bezien.

De Commissie denkt dat de impact op de situatie onder 24.1 gering zal zijn, aangezien er weinig verschil is tussen de huidige kabeldoorgiferegeling en de regeling zoals die in de online omgeving zal gelden: er blijft een duidelijk onderscheid tussen de initiële uitzending, die rechthebbenden kunnen toestaan of verbieden, en de gelijktijdige doorgifte daarvan op het internet, die valt onder verplicht collectief beheer. Voorwaarde is daarbij wel dat de regeling los staat van het “land van oorsprong”-beginsel en de injectieleer (zie vragen 15-19) en dat de regeling betrekking heeft op het nationale of eventueel het Europese grondgebied.

De Commissie meent dat de impact van een uitbreiding van de kabeldoorgiferegeling op de situatie onder 24.2 daarentegen te groot is, omdat daardoor ook de initiële omroepuitzending via het internet en andere media onder het verplicht collectief beheer wordt gebracht. Dat zou betekenen dat individuele rechthebbenden een dergelijke uitzending niet langer kunnen toestaan of verbieden.

25. In case of such an extension, should the different treatment of rights held by broadcasting organisations (Article 10 of the Directive) be maintained?

De Commissie merkt op dat art. 10 van de richtlijn erg onduidelijk is en dat niemand precies lijkt te weten wat deze bepaling betekent. Het is daarom lastig om hier concrete uitspraken over te doen. In het algemeen kan worden gezegd dat art. 10 gehandhaafd kan blijven voor zover deze bepaling ziet op de eigen naburige rechten van omroepen. Dit heeft immers geen

impact op rechten van anderen, maar is hoogstens een signaal dat er voor de exploitatie van de naburige rechten van omroepen altijd een licentie moet worden verkregen. Het lijkt evenwel niet gerechtvaardigd de speciale behandeling van 'de rechten van omroepen' te handhaven voor zover dit rechten betreft die aan omroepen worden overgedragen. Dit zou namelijk de belangen van kleine makers onder druk kunnen zetten. Omroepen zouden hen immers kunnen verplichten de rechten over te dragen en daarmee het verplicht collectief beheer omzeilen. De hele constructie van het verplicht collectief beheer zou dus omvallen indien de mogelijkheid blijft bestaan dat makers al hun rechten (bij voorbaat) aan een omroep overdragen.

26. Would such an extension result in greater cross border accessibility of online services? Please explain.

De Commissie meent dat een uitbreiding van het systeem van verplicht collectief beheer in principe wel zou kunnen leiden tot meer grensoverschrijdende toegankelijkheid van online diensten. Het is niet aannemelijk dat cbo's een prohibitief hoog bedrag zullen vragen voor een licentie. Cbo's hebben namelijk geen baat bij het weigeren van exploitatiehandelingen, omdat hun hele businessmodel gestoeld is op exploitatie. Cbo's zullen doorgaans een prijs vragen die de markt kan trekken. Dit kan evenwel anders zijn bij een te grote machtspositie van cbo's. Cbo's met een grote marktmacht zullen een hogere prijs kunnen vragen, wat de kleinere aanbieders van de markt zou kunnen drukken. Een te grote concentratie van rechten bij cbo's zou dus kunnen leiden tot minder aanbod van online diensten.

27. Given the difference in the geographical reach of distribution of programmes over the internet (i.e. not limited by geographical boundaries) in comparison to cable (limited nationally), should any extension be limited to "closed environments" (e.g. IPTV) or also cover open simultaneous retransmissions and/or transmissions (simulcasting) over the internet?

De Commissie meent dat het goed zou zijn als rechthebbenden zelf zouden kunnen kiezen of zij de uitbreiding van het systeem van verplicht collectief beheer zouden willen beperken tot gesloten omgevingen (via abonnement of achter *pay walls*) of ook willen laten gelden voor het open internet. Als er voor de initiële openbaarmaking op grond van de auteursrechtelijke verbodsrechten zelf een prijs kan worden bedongen kan het voor rechthebbenden voordelig zijn om tegen een relatief hoge vergoeding een licentie te verlenen en daarnaast onder het verplicht collectief beheer te vallen voor gelijktijdige doorgifte via het open internet. Voor kleinere makers die geen hoge vergoeding kunnen bedingen voor de initiële openbaarmaking lijkt het daarentegen gunstiger als het systeem van verplicht collectief beheer beperkt zou zijn tot gesloten omgevingen, zodat zij zelf de openbaarmaking via het open internet kunnen blijven controleren. De Commissie merkt overigens op dat een beperking van het systeem tot gesloten omgevingen wel nadelig kan zijn voor het grensoverschrijdende aanbod.

28. *Would extending the mandatory collective licensing regime raise questions on the EU compliance with international copyright obligations (1996 WIPO copyright treaties and TRIPS)?*

De Commissie is van mening dat dit inderdaad vragen oproept over de verenigbaarheid met internationale verplichtingen. Voorkomen moet worden dat het systeem van verplicht collectief beheer een dwanglicentie wordt die de exclusieve verbodsrechten van de maker (of diens rechtverkrijgende) doorbreekt. Dit is anders bij een systeem van *extended collective licensing*, mits daarbij aan rechthebbenden een *opt-out* mogelijkheid wordt geboden (zie vraag 29-30).

29. *What would be the impact of introducing a system of extended collective licencing for the simultaneous retransmission and/or the simultaneous transmission of TV and radio programmes on platforms other than cable, instead of the mandatory collective licensing regime?*

De Commissie constateert dat het grote verschil tussen de systemen van verplicht collectief en *extended collective licensing* is dat onder laatstgenoemde systeem aan rechthebbenden een *opt-out* mogelijkheid kan worden geboden. Dit betekent dat rechthebbenden voor wie het financieel of commercieel aantrekkelijker is om rechten individueel te beheren, bijvoorbeeld omdat zij dan een hogere vergoeding willen vragen, uit het systeem van collectief beheer kunnen stappen. Het risico is wel dat het repertoire versnipperd raakt en dat het voor online aanbieders lastiger wordt om de rechten te regelen. Uiteindelijk zal de impact van een keuze voor *extended collective licensing* dus afhangen van de vraag hoe het systeem in de praktijk gaat werken en of er veel rechthebbenden gebruik zullen maken van de *opt-out* mogelijkheid.

30. *Would such a system of extended collective licencing result in greater cross border accessibility of online services?*

De Commissie meent dat de introductie van een systeem van *extended collective licensing* in beginsel wel zou kunnen leiden tot meer grensoverschrijdende toegankelijkheid van online diensten, maar dat het er uiteindelijk vanaf hangt of een *opt-out* mogelijkheid wordt geboden en hoeveel individuele rechthebbenden daarvan gebruik zullen maken. Er is daarbij een omslagpunt: als teveel rechthebbenden zich terugtrekken dan werkt het systeem van collectief rechtenbeheer niet meer.